

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 15 dinarjev na leto.
Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru
Poština plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani.
Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista.
Rokopisi se ne vračajo.

Letnik II. V Ljubljani, dne 1. januarja 1922. 1. številka.

Vsem našim tovarišem in tovarišicam ter
našim čitateljem

srečno in veselo novo leto!

Uredništvo in uprava.

V novo leto.

Že zopet se je zvrnilo za nami leto dni v večnost. Zagrnilo je seboj pestro sliko našega bednega življenja, neplačanega dela in trpljenja. Ljudje smo, človek pa hitro pozabi. Ne pogleda več nazaj. Zadovoljen je, če se mu obeta vsaj v bližnji bodočnosti kos boljšega kruha.

Preteklo leto je bilo prvo celo leto, odkar smo se borili za naš obstanek s pomočjo lastnega glasila. Kakor pri vsakem novem listu, smo morali tudi mi prvo leto orati ledino.

V zadnji številki je nekdo izmed voditeljev naše organizacije v uvodnem članku posegel v vse podrobnosti in posegel tudi v uredniško področje. Vzel nam je pero iz rok in nam preostaja samo še nekaj opomb.

Izpostavljeni smo večni kritiki in zabavljanju. Namesto da bi se vedno novi tovariši naročevali na list, ga pa nekateri z neslanimi utemeljitvami odpovedujejo.

V preteklem letu smo morali slišati marsikatero pikro. Nekdo nam je očital, da smo preveč izbirični, kar je posebno letelo na pisca teh vrstic, drugi zopet, da sprejemamo v naš list vse.

Prvi je nas skoraj pogodil, samo besedica preveč bi lahko izostala. Listu želimo dobro. To smo pokazali posebno v prvih številkah, ko smo morali do malega ves list napisati sami. Zaman smo čakali na podporo tovarišev. Razen nekaterih izjem so nam pošiljali tovariši le prav redke dopise, nič kaj vzorne ne po obliki, ne po vsebini. Naše tovarišice so razen dveh častnih izjem dosledno molčale. Marsikateri dopis smo predelali in marsikatega zavrgli. Če smo pa kak dopis zavrgli, smo se avtorju zamerali za vse večne čase in nikoli več se ni oglasil. Tako stališče gotovo ni pravo. Nihče ne napiše vedno dobro. Tudi člani uredništva drug drugemu črtamo. Če bi ne bili izbirični, bi naš list zaradi slabe oblike in vsebine vzel vrag prej, ko smo z njim pričeli.

Druga trditev ni na mestu. Marsikatera osebnost, ki ima okus in pozna jezik, se je izrazila o našem listu pohvalno. Če bi mlatili prazno slamo, kakor nam je nekdo očital, bi slišali kritiko posebno od one strani, ki jej ni nič prav, da ima naša organizacija svoj posebni list. Tako pa

ponatiskujejo naše članke listi naših bratskih organizacij in tudi drugi sorodni strokovni listi.

Jasno smo videli, komu je kaj za naš list. Imamo precej zvestih naročnikov. Ti so listu gotovo naklonjeni. Imamo pa tudi nekaj stalnih dopisnikov. Posebno tem zadnjim, ki jih pa žal lahko seštejemo na prstih dveh rok, se po tovariško zahvaljujemo. Vsem onim pa, ki bi nas zares lahko podpirali, pa nas nočejo, kličemo: **Pridite, delajmo!** Z vašim pridnim delom boste nas, čez katerih delo vedno udrihate, lahko hitro izpodrinili. Mi vsi, in še posebno avtor teh vrstic, se prav radi umaknemo.

Dokler pa nimamo garancij, da bo list tudi brez nas dobro uspeval, ostanemo navzlic zabavljanju, ker nočemo, da bi poštno uslužbenstvo, ki ga je toliko po številu, izdajalo kako skrupucalo, ki bi ga poniževalo pred drugimi stanovci.

Na delo v novem letu!

Vesel Božič.

Odkar smo v državni službi, nismo izrekli teh besed še nikoli s tako ironijo kakor letos.

Umestno bi bilo, če bi dal sv. Oče v Rimu prenesti te lepe praznike na tak datum, da bi ne bil daleč od prvega dne v mesecu, ker nam prinaša ta stara tradicija namesto obilo veselja, počitka in razvedrila le še več skrbi in grenkih občutkov nego petindvajseti in šestindvajseti dan v drugih mesecih.

Navezani smo na star običaj, ko smo praznovali Božič ne samo s pobožno molitvijo, marveč tudi z boljšim življenjem. Že od nekdaj smo bili vsaj te in take dni deležni vseh bogatih darov, ki po božji volji klijejo iz zemlje.

Osmo leto že teče, odkar se nam je okrenilo na slabše. Med vso vojno se je naš položaj slabšal in slabšal prav vse tja do odrešenja.

V naši narodni državi je bilo takoj nekoliko bolje. Vsaj upanje nas je navdajalo.

Delali pa smo račun brez krčmarja. Bolje je že bilo, pa ne za javnega nameščenca. Ves drugi svet nas je jel izžemati in izžemal nas je na tako brezobziren in uspešen način, da ni mogla še nobena vlada priti temu izkoriščanju v okom. Lamentirali smo po shodih, v časopisju. Vlade so napravljale zapovrstjo celo število odredb zoper veriženje v dobri nadi, da preprečijo dviganje cen in napravijo s tem konec večnemu zviševanju plač, česar se vsak dobri državljan boji. Vse zaman. Verižniška internacionala je napravila velik križ čez vsak poskus, čez vsako kalkulacijo.

Kdor pogleda stvar z velikega stališča, ne bo iskal krivcev naše bede samo pri vladi. Mi vsi vemo, kako dobrega prijatelja imamo za soseda. Vemo tudi, da je naša država navezana na izvoz. Prav zato pa pomaga odkritosrčni sosed na mednarodnem trgu uničevati našo valuto, da njegovi barantači laže pokupijo s svojo »zdravo« valuto vso našo živino.

Vendar pa zadene krivda zaradi našega obupnega položaja največ vlado. Imamo take izkušnje, da za javnega nameščenca prav nobena vlada ne stori tega, kar bi mogla in morala. Šele kadar že naravnost stradamo, in se vlada zбоji najhujših posledic, nam vržejo pod noge nekaj drobtin, da nas potolaže prav kakor potolažimo lačnega psa s suhimi koruznimi žganci.

Te dni zopet nestrpnost čakamo, da se obetanja uresniči. Z novim letom pa prejmemo še vedno stare prejemke, in sam ljubi Bog ve, kako dolgo še. Na našo nesrečo smo povrhu še brez vlade. Pa do tega pride pri nas še dostikrat. Čudno ne bo, dokler bodo pri nas take strankarske razmere, kakršnih ni na vsem svetu. Vse tiste stranke, ki ne gre popolnoma po njih volji, ne sodelujejo. Pojem o poštenu obstrukciji, ki je potrebna za javno upravo, je izginil. In še več! V slepem sovraštvu pozabljajo na najprimitivnejše državljanske dolžnosti. Na drugi strani pa vidimo borbo za ministrske stolčke. Samo prave ljubezni do države nikjer!

Iz ene slabe posledice se rodi druga, še težja.

Navzlic težavnemu položaju pa ne smemo obupati. Sistem, po katerem bi mi ostali večni trpini in strdlji, se ne more obdržati. Pritiskajmo, dokler ne bomo tako upoštevani kakor nam gre.

Velika noč nikakor ne sme biti več tako jedna kakor Božič in Novo leto.

J. T.

Strokovni del.

Joja:

Kako poslujejo poštni uradi v Sloveniji?

Da se ne bo trudil tovariš O. do referenta odredbe »Kako se rešujejo spisi in kakšno obliko naj imajo uradna poročila« v 52. številki letošnjega Službenega lista, mu hočem dati pojasnila na isti način, na kakršen je prišlo vprašanje za pojasnilo v svet. Zato naj se ne smatra ta članek samo kot odgovor na enakoimenski članek tovariša O., nego v prvi vrsti kot pojasnilo tovarišem uradnim predstojnikom.

Zavidam tovariša O. za njegovo dobro mnenje o poslovanju naših pošt. Zavidam ga zlasti za izvrstni uspeh, ki ga je preizkusil pri pregledovanju čekovnih računov ob času dinarske preuredbe. Jaz kaj takega še nisem dočkal, pa vendar še potrpežljivo čakam in upam na zboljšanje. Toda neresnico bi govoril, ako bi rekel, da gre sicer strašno počasi, pa vendar na bolje. Kolikor imam jaz pregleda o stvari, moram priznati, da gre zmirom slabše. Prosim pa, naj se ne zagrabi ta kost in se z demagoškim zavijanjem oči razkazuje njena golota. Sam vem, da tretjina uradov krasno dela, da dela druga tretjina dobro, kar je torej slabega, leti na tretjo tretjino.

Krono slabemu poslovanju so si postavile pošte ravno pri poročilih na okrožnico glede kontrole inozemske pošte, zaradi česar je izšla omenjena odredba v Službenem listu. Res se zrcali v tej odredbi vsa nevolja in obupanost referenta, ki je ob taki »nedolžni« okrožnici napravil kar dvoje žalostnih izkušenj **malomarnega** poslovanja nekaterih poštних uradov.

Naj se kar tukaj malo ustavim pri besedici **malomaren**, katero stavi O. med ušesci. Nič mi ni bolj tuje, nego bombardirati z ostrimi, nelepimi izrazi na urade, proti katerim bi mogel morda posredno kazati svojo malenkostno moč. Toda preden sem prišel na ravnateljstvo, sem bil predstojnik urada, to se pravi, preden sem mogel grmeti ex cathedra, sem moral sam duhati v okrožnicah in odredbah vse malomarnosti, površnosti, brezbriznosti in druge take cvetke.

In povem vam, da sem se takrat nad temi izrazi nemara še bolj jezil, nego se danes jeze tovariši pri prometu. Ob vsaki priliki sem udrihnul čez netaktnost teh

izrazov. Opazil sem pa že takrat in danes še bolj spoznam: ostrino ravnateljstvenih odredb čutijo vestni, marljivi, delavni uradniki, z eno besedo tisti, katerim ta ost **ni namenjena**, med tem ko spolze puščice, ki jih spusti ravnateljstvo v leno, malomarno uradništvo, brez učinka ob pretrdi koži njihovega hrbita. Ravnateljstvo pa ne more za take grešnike izdajati posebnega Službenega lista, nego je prisiljeno nedostatke z omejitvijo »večina«, »veliko«, »mnogo uradov« itd. generalizirati. Saj tudi pridigar grmi nad vso faro raz leco radi sedme božje zapovedi, pa če ima magari enega samega tatu v fari.

Ko sem dobil enkrat vpogled v notranje poslovanje ravnateljstva, sem se sprva čudil, potem jezil, nazadnje pa prišel z istimi izrazi na svetlo, nad katerimi sem se pred meseci sam zgražal. Imam namreč to navado, da povem zmirom to, kar mislim. Zato nazivljem vsakogar tako, kakor je krščen. Vem sicer, da bi bilo časih bolje, da bi rekel bobu — pop, pa vendar pravim bobu bob in popu pop, pa naj gre kamor hoče.

Tako je pa z malomarnostjo in površnostjo. Če kdo Službenega lista, ki mora biti uradniku prvi in najvažnejši list, niti ne prečita, pa moram to uradnikovo dejanje oziroma nedejanje definirati, ne poznam v slovenščini drugega izraza nego malomarnost, lenoba, brezbriznost. Če urad na odlok ne odgovori, pa mu pošlje ravnateljstvo prvi, drugi in morda še tretji opomin, je edini izgovor smrt predstojnika dotičnega urada; če ni smrti, moram spet taksirati tako poslovanje z izrazi, katere ima nalašč za to besedni zaklad našega jezika.

Ponovno omenjeni okrožnici ni ugodilo 76 pošt, kar je vzelo ravnateljstvo v obžalovanjem v vednost in se izrazilo, da se veliko število uradov (mislim, da število 76 od razpoložljivih 332 upravičuje do izraza »veliko«) malo zmeni za naše ukaze (mislim, da se dovolj malo zmeni, če sploh ne odgovori). Vzpodbudnik tega članka meni, da je le dvoje mogoče: da izvršujejo uradi le one ukaze, ki jih sami smatrajo za važne, ali pa da morda ne razumejo vseh ukazov, posebno onih ne, v katerih se rabijo pogosto termina technica.

Bog daj, da bi bila ta druga možnost prava! Je sicer žalostna, pa vendar boljša od prve, ki znači — anarhijo v službi. Za božjo voljo, kaj se to pravi, **da izvršujejo uradi le one ukaze, ki jih sami smatrajo za važne?** Tu se vse neha. Ukaz je ukaz, to se pravi: dokler stojim v takem ali takem razmerju do nadrejene oblasti, ga moram izpolniti ne glede na to, ali storim to rad ali nerad, ali se mi zdi ukaz, potreben ali nepotreben, umesten ali neumesten, važen ali nevažen. Mi smo v poštni službi, torej ljudje, ki smo se prostovoljno odločili, da služimo. Kdor se pa s tem imperativom-brezpogojnim izpolnjenjem ukazov nadrejene oblasti — ne more sprijazniti, mora pač izvajati posledice in služenje odpovedati.

Zdaj si oglejmo še drugo, sicer ne tako strašno, pa vendar žalostno možnost: Uradi ne razumejo vseh odredb in ukazov ravnateljstva. Dobro, to je mogoče, tudi meni se je že to zgodilo. Pa to se je sem ter tja zmirom godilo, povsod in pri vseh resortih. To se pravi, pri vsakem drugem resortu najbrže večkrat nego pri poštnem. Različnih finančnih odredb — pravijo — da časih niti ljudje, ki so pri rojstvu teh odredb sodelovali, ne razumejo sigurno. Kdor primerja naš Službeni list s službenimi in uradnimi listi drugih uprav, mora priznati, da je ta list ne samo najboljše urejevan in pisan v najpriljubljenejši slovenščini, nego tudi, da je tako poljudno pisan, vsaka važnejša odredba tako »za prijeti« razložena, da mora biti po največkrat ves reven tisti, ki je ne razume.

Okrožnica, ki je bila povod oni hudi odredbi v 52. Službenem listu, sicer ni izšla v Službenem listu, zato ne morem pohvale, ki sem jo zgoraj izrekel o pisanju Službenega lista, prenesti tudi na to okrožnico. Pa vendar!

Okrožnica je vsebovala navodila glede kontrole inozemske pošte. Resnično se mi ne zdi vredno, da bi še enkrat prečital, kako je tista okrožnica sestavljena, ali je »za prijeto« ali ne. Tukaj namreč ne gre za to, ali so uradi razumeli okrožnico kot tako, marveč pomena je le zadnji stavek okrožnice, ki veli, da naj uradi v 10 dneh poročajo, da so vzeli odredbo v vednost ter da naj na kratko opišejo, kako vrše kontrolo.

Pri vseh predsodkih, ki jih imam morda do nekaterih pošt, sem vendar prepričan, da bi jim delal krivico, ako bi domneval, da ni kdo razumel tega zadnjega stavka, posebej če še pripomnim, da je ravnateljstvo vsa poročila, ki so vsebovala samo stavek: »Odredbo šte. ... smo vzeli v vednost« odobrilo kot zadostna. Razumljiva je bila torej odredba dovolj, a vendar ni dalo celih 76 uradov nobenega glasu od sebe. Ker smatra O. samo dvojce za mogoče, in ker sem ravnokar dokazal, da v tem predmetu druga možnost ne velja, ostane tedaj samo prva možnost, da podrejeni uradi ukaza zato niso izvršili, ker ga oni niso smatrali za važnega. Ravnateljstvo pa tega opravičila ne pozna in ne prizna iz razlogov, ki sem jih že prej naštel. Da pa zasluži teh 76 upornikov (po O-jevi razlagi jim pritiče to ime) še hujšo kazen nego spričevalo malomarnosti, mora vsak pravičnik priznati.

Ker je ravnateljstvo že dalj časa z nevoljo opazovalo, da se uradi ne ozirajo na predpisano obliko v svojih poročilih, sem porabil to priliko, ko sem zbral polagoma poročila od dveh uradov, da sem ugotovil, koliko uradov sestavlja poročila v predpisani obliki. Pri tej razsoji sem prišel do uničujoče ugotovitve: od 332 pošt so svoja poročila 203 uradi (te nezaslišane številke tovariš O. nič ne omenja) napačno oblikovali.

Ob kateri obeh možnostih naj se zdaj ustavimo pri tej strašni številki? Ali 203 predstojniki ne razumejo naših odredb glede oblike uradnih poročil, ali ne smatra ravno tako veliko število pošt tega ukaza — predpisane oblike — za važno. Druga možnost je nedopustna in kaznjiva, prva je do gotove meje opravičljiva in ravnateljstvo bo rade volje razložilo vsakomur, ki se obrne nanje za pojasnilo, in to zastonj, ne da bi se obremenila uboga odpravnica po nepotrebnem za 16 kron. Čudno se mi le zdi, da se dobijo kakšni majhni uradi — nekvalificirani odpravniki — pa ti napravijo obliko poročila ko inženir načrt. Od kod so pa ti zajemali potrebno razumevanje odredb in posameznih strokovnih izrazov, če ne v istih Službenih listih, ki so bili za vse enako natisnjeni?

O ti strokovni izrazi, o ta termina technica! Eno-stavno ne razumem, kako more poštni človek napisati: »... posebno onih ne (razumejo), v katerih se rabijo pogosto termina technica.« Vsak resort ima svoje strokovne izraze, kaj vsak resort! vsaka obrt, vsak stan ima svoje strokovne izraze. Če ne poznam kovaških strokovnih izrazov, ni to nič čudnega in nič pomanjkljivega. Če pa kovač teh izrazov ne pozna oziroma ne razume, je pa zelo pomanjkljivo, čudno pa tako, da si niti misliti ne morem takega kovača. Ne vem, s čim naj bi se opravičeval poštar, ki ne razume poštnih izrazov. Če jih učiteljica ne razume, me nič ne briga, odpravnica jih pa mora.

Nekoč sem dobil nalog, natančneje si ogledati poslovanje predstojnika nekega majhnega urada, ki je dal malo-kdaj kak glas od sebe, pa še takrat, kadar se je oglasil, je navadno kaj napačnega poročal. Ko sem ga na to opozoril, mi je priznal, da ne razume odredb in odlokov, ki jih prejema od ravnateljstva. Preizkušal sem ga na posameznih konkretnih primerih, pa sem spoznal, da mož ne pozna strokovnih izrazov. Ni vedel, kaj je to »sprejem«, kaj »izdaja«, kaj »nadštevilni paket« itd. itd., in to ne slovenskih, ne prejšnjih nemških. Takrat sem prvič z velikim začudenjem spoznal, da so v poštni stroki tudi taki —

strokovnjaki. Prepričan sem pa bil, da je ta mož — če ne edini, pa več kot pol ducata enakih, da jih gotovo nima za seboj.

ln zdaj naj ima on — horribile dictu — 203 duševne sorodnike? Nemogoče, prestrašna, preobupna bi bila ta sodba. Sploh pa — kakšni strokovni izrazi so v odredbi glede oblike uradnih poročil? Kdor razume, kaj je »glava« poročila, kaj je »predmet« poročila in kaj poročilo samo, ta ne najde nobene neznanke v ravnateljski odredbi. — Kakor sestoji vsako pismo, vsaka vloga, iz glave, spisa samega in podpisa, tako ima tudi poročilo poštne urada glavo, poročilo kot tako in podpis. Glavo tvori vložna številka spisa, označba kraja z datumom, ime poročevalca, morda številka ravnateljstva, na katero se poročilo sklicuje, predmet (na kratko označena vsebina) poročila in naslov oblasti, kateri je poročilo namenjeno. Če se pravi: glava poročila mora biti po vzorcu, kakršen je na 215. strani lanskega Službenega lista, ni treba imeti drugih možnosti, nego da zna poiskati omenjeno 215. stran in si tam ogledati, kako ta glava izgleda.

Če se pravi nadalje »predmet in poročilo samo pa po odredbi šte. 14.076/IX (Službeni list 20/1921)«, spet ni potrebno globlje razumevanje nego toliko zanimanja in vestnosti, da se poišče imenovani Službeni list, kako izgleda »predmet« (ki je torej izločen iz »glave«) in poročilo samo. Bistveno je namreč to, da mora biti — po ministrskem ukazu — predmet poročila napisan v okviru, ter da mora biti poročilo pisano čez celo, ne čez polovico strani.

Ljudje božji, kaj pa hočete še več? Saj bi bil še vzorec navrgel, pa se mi je res preumumno zdelo, zato sem rajši zapisal stavek, da je izšlo že devet takih odredb, zato da ne misli ravnateljstvo tega še desetič razkladati. Seveda toliko pa mora uradnik vedeti, da če je več odredb v isti zadevi, velja vedno tista, ki je kesneje izšla.

Pa vendar, če more biti komu pomagano, sem rade volje pripravljen izdati v »Poštnem glasniku« natančen vzorec, kako mora izgledati poročilo poštne urada na pošto ravnateljstvo, če mi le odstopi uredništvo eno stran svojega lista. Resnično rade volje, ker ne želim smrti grešnika, ampak da se spokori in živi.

Gospodarski in stanovski del.

Ambulanca in ambulancarji.

I.

Ambulanca — kakšni pojmi prevladujejo o tej toli važni panogi poštne obratovanja! In to ne samo v laični širši javnosti, ampak — na žalost — tudi v vrstah samega poštne uradništva. — Kaj bi bil brzojav in telefon brez elektrike, brez žice? In to kar je brzojavo elektrika in žica, je pošti ambulanca.

In koliko so znani svetu ljudje, ki vrše skromno in tiho to službo? Kdo izmed tisočeri, ki uporabljajo blagoslov poštne institucije, ki žive udobno v bogastvu in razkošju, ki so si ga nagromadili ter so pri tem uporabljali pošto upravo, da so po njenem posredovanju sklepali hitrim, razmeroma zelo cenim, točnim, varnim potom sijajne kupčije, razpošiljali in prejemali poročila in vesti, blago, denar, kdo izmed teh tisočeri, nešteti je kdaj pomislil na vse tiste trpine — poštne uslužbenke, ki vrše naporno, odgovornostno polno službo, da zadovolje vse, ki zaupajo poštni upravi svoja spekulativna poročila, svoje blago, svoj denar?

Služba ambulancarja je izmed vseh panog poštne obratovanja brezdvomno najtežja in najnapornejša. On ne pozna nedelje in praznika, ne razločuje dneva od noči. Ambulancar je kakor vojak, ki gre, kadar mu je dan ukaz v najopasnejšo postojanko brez oklevanja, dasi se zaveda, da mu ne more nihče zagotoviti, če se še kdaj vrne. Dan

za dnevno čitate v časopisih o železniških nesrečah, manjših ali večjih, zunaj v tujini, a tudi v sami naši državi so železniške nesreče na dnevnem redu; in pri nas še prav posebno, ker so naše železniške proge slabe in izrabljene. In menda ga ni ambulancarja, ki bi ne bil že sam kdaj doživel kake nezgode.

Ni dolgo tega, kar so poročali časopisi o železniški nesreči v Italiji. Ponesrečil se je poštini vlak, v katerem se je peljal slučajno baš sam italijanski poštini minister. Njemu samemu se ni zgodilo ničesar, a videl je lahko na lastne oči, kako so potegnili izpod razbitega poštnege voza mrtve njegove ambulancarje — časopis poroča, da je eden izmed njih že mrtev krčevito stiskal denarno vrečo v roki. Ali je minister pomislil ob tem, kaj je ambulanci uslužbenec, jeli pomislil na te svoje tihe heroje, ki svet o njih ne ve ničesar, jeli pomislil na otroke, ki bodo morebiti čakali zastoni, da se jim povrne še kdaj njih oče in reditelj, je pomislil na žene, ki ne bodo več videle svojih mož in ki so prepuščene odslej s svojimi otroci ob pusti in skromni pokojnini bedi, gorju in življenju, trpljenja polnemu? In ko je vse to premislil, ali bo kot človek storil kaj za te svoje največje in najbednejše trpine?

Pa saj ni treba gledati v Italijo. Pred nami se je zgodil zločin v Hercegovini, blizu Metkovića. Roparji so udri v poštini voz, in uradnik, ki mu je bila poverjena naloga, da čuva državne novce, je plačal svojo zvestobo do države s smrtjo. Strel iz napadalčevega samokresa je pretrgal nit njegovega življenja, ker je branil državno imetje in ker je izjavil napadalcu, da vodi pot do blaginje preko njegovega mrtvega trupla. Kdo ve za to ganljivo, globoko, verno zvestobo poštnege uradnika? Ve li zanjo država, ve li za njo poština uprava? In kako jo nagraduje?

Ste li že čuli, da je izdala država zakon, s katerim bi ona življenjsko osigurala svoje ljudi, da bi ne bili vrženi svojci teh njenih najzvestejših med zvestimi čez noč na cesto bede, gladi in umiranja, brez pomoči onega, ki je skrbel zanje in ki je poginil junaške smrti v zvestem izvrševanju svoje službe za državo, za človeštvo, za vse one tisočere, brezštevilne, ki uživajo varno v udobnosti in razkošju bogastvo, ki jim ga je pomagal nositi v kupe on s svojim tihim, neopaženim delom? Ne, ta zakon še ni izšel — ni izšel zato, ker visokim gospodom iz kovačnice zakonov ni treba voziti ambulance, ker njim se v solidno zidani ministrski hiši ni treba bati železniškega trčenja.

In vprašajte ambulancarje, kako so oni zavarovani in oboroženi proti lahko izvršljivim napadom zločinskih klativitevov. Uprava ni dala nikakega orožja, pač pa je ukazala s strogi, mrzlimi paragrafi: Ti si odgovoren za izročen ti denar. Varuj ga, kakor veš in znaš — tvoja skrb!

Pa boste rekli, da je tak napad na voz izključen, otežkočen. Nič lažjega nego to! Da je to rafiniranim zločincem lahko izvršljivo, pričajo dogodki, ki so se že izvršili. Menda pred dobrim mesecem so poročali časopisi o izropanju potnikov brzovlaka na progi blizu Budimpešte. In kar se še ni, se lahko še zgodi in to utegne kdaj občutiti tudi glavna naša ambulanca na progi Ljubljana-Beograd, ki vozi navadno visoke in vabljive vsote. Recimo, da rafinirani dolgoprsteži to izvohajo, kar je silno lahka in otročja stvar, se postavijo v noči in temni na slepi strani vlaka na desko ob poštnege vozu in se odpeljejo. Med dvema daljšima postajama izvrše potem napad. Ta je lahek, kdo bo čul, kdo opazil? V kratkih hipih je izvršeno vse. S kom naj ambulancar brani državno last in svoje življenje pred dobro oboroženimi rokami? Z vrečnim nožem, s pečatnikom, morda?

Ta nesigurnost lastnega življenja je ono, kar dela med ambulanci službo in med službo v drugih panogah toliko razlike. In ambulancar si je svest nesigurnosti svojega življenja, a vendar prihaja tiho in skromno, požrtvovalno in v veliki večini z ljubeznijo v srcu vedno znova v voz.

Tudi opravilo v vozu je težje in napornejše, nego katerokoli pri pošti. Poleti je v teh vozovih neznozna vročina, pozimi često mraz. Ne enega in ne drugega ni mogoče v vozu tako omiliti in temperirati kot v drugih uradih. Pač je kupila uprava neke zaboje, ki jih imenujemo hladilnike. Ali kaj vam je zaboj brez ledu? To kar je pozimi peč brez oglja in drv. Led namreč naj bi si kupovali ambulancarji sami iz svojih nagrad, ki so sramotne za to ime in ne zadostujejo niti, da se na potovanju pošteno preživši, kamoli da kupuješ še led. Pa o tem bom govoril pozneje. A po zimi se štedi skopuško z drvi, ker je po mnenju neekonomičnih in ozkosrčnih ljudi umazano prištedeno poleno, kepa premoga, več nego zdravje in življenje človeka. Ne čudite se temu, ne pretiravam. Znano je pri nas tole načelo — da ga napišem, kakor nečloveško in brezsrčno se glasi: bolje je, da povozim vlak — kadar je to nezogibno — človeka, nego ročni poštini voz. Torej človeka — morda dobrega moža, skrbnega očeta drobne, dobre dece, ki jim ga nihče na svetu več ne more nadomestiti — njega torej, pa naj bo obenem tudi državi težko pogrešljiv delavec, je manj škoda nego ročnega voza, ki stane državo osem tisoč kron. — O ironija vsemu, kar se imenuje človeška kultura! (Konec prih.)

Dopisi.

Z. Lichteneker.

Ob novem letu.

K današnjem članku me ni napotil morda članek, priobčen v zadnjem Glasniku »K sklepu leta«. Te misli mi rojijo v možganih že dalj časa, ker uvidevam, da vsi skupaj z organizatorjem vred veliko premalo skrbimo za napredek organizacije in je eden kakor drugi preobčutljiv. Če se enemu ideja, ki bi jo rad imel po svojem načrtu izpeljano, ne posreči, vrže puško v koruzo, strah ga je in se skriva pred organizacijo, kakor sta se skrivala pred Bogom Adam in Eva v paradizu.

Pred 20 leti in več so bile v poštini uradih na deželi večinoma moči, katere je plačal pogodbeni poštar po svoji volji, preskrbel zanje hrano, kakor je danes običajno pri trgovcih. Zelo neugodno za razvoj razrednega uradništva so pa vplivale v tistih časih plače, ko je dobival uradnik po 20 do 25 gold. na mesec. Poštarji so bili takrat večinoma trgovci, ki se za urad sploh niso zmenili. Glavna stvar jim je bila čast in ugodnost, da so mogli svoje pošilke tudi ob polnoči oddajati na pošti. Ekspeditorji — tako nekako so nas nesrečne ljudi imenovali — že osiveli možje, so postali sčasoma tudi poštarji. Poštarji so se začeli organizirati, kmalu za njimi pa so pripadljali tudi ekspeditorji in manipulantji, ki so leta 1900 in 1902 dosegli najbolj važno točko, da jih je bivša Avstrija pripoznala za uradnike, jih nastavila z dekretom in tudi sama plačevala.

Od tega časa do danes se je marsikaj spremenilo. Izbruhnila je huda svetovna vojna in danes po preobratu voščimo že četrtič brat bratu Novo leto. Marsikdo od nas bo globoko vzdihnil, zabavljaj čez to in ono, ker se ni splošno vse tako, kakor smo pričakovali. Takšne skušnje nas ne smejo umoriti. Gledati moramo, da dobimo moč, da se okrepimo. To pa je edino mogoče v močni organizaciji, katera ima izvajevati ogromno dela, kolikor je pač mogoče službene zadeve in draginji odgovarjajoče plače. Nisem odbornik te ali one organizacije, vem pa dobro, da se ni na tem polju vse doseglo in moram reči, da ima naša organizacija vendar velike zasluge.

Leto 1921 se je končalo in dolžnost je tako posameznih društev, kakor vsakega skrbnega gospodarja, da se ozre v minilo leto ter napravi svojo bilanco. Pri tej sestavi bo vsakdo zapazil napake in veliko tovarišev se bo trkalo na prsa in občutili bodo v srcu, da se niso zavedali svojih stanovskih dolžnosti. Posebno potrebna je taka bilanca za

nas na deželi, ki živimo raztreseni po trgih in vaseh ter se med seboj niti ne poznamo.

To občutijo posebno Posavčani, kateri so sklicali za dne 8. prosinca 1922 ob pol 14. uri na Zidanem mostu tovariški sestanek vseh poštinih nameščencev, na katerem bi naj spoznali drug drugega, skupno prisegli, da hočejo v novem letu popraviti to, kar so do sedaj zamudili, ker je vsaka organizacija odvisna ne samo od delovanja odbora, marveč od delovanja vsakega posameznika. Udeležimo se tega sestanka polnoštevilno ali vsaj tisti, kateri hrepenijo po zboljšanem položaju.

Moč, katero ima organizacija, je gotovo vsakomur jasna. Čim močnejša je organizacija, tem lažje in intenzivnejše je delovanje. Zato Vas pozivljem, da pristopite vsi oni, ki še niste včlanjeni pri svojem stanovskem društvu in da ga podpirate po svojih močeh. Nikdo pa ne sme pozabiti, da imamo lastno glasilo »Poštni Glasnik«, katero je orodje, ki nam služi za doseg uresničenja naših smotrov. To orodje moramo držati v redu, ga podpirati z dopisi, ki dajejo našemu stanu čast in spoštovanje, s kritiko in zabavljanjem razširjamo samo nezadovoljnost in blatimo samega sebe.

Naša dolžnost je torej ta, da podpiramo po svojih močeh stanovsko organizacijo, stanovsko glasilo, ki je edini zastopnik naših zahtev in teženj.

K letu 1922 pa kličem vsem tovarišem in tovarišicam »Veselo Novo leto« z željo, da bi prineslo poštinih nameščencem boljši blagor, kakor leto 1921, ki je nas morilo, davilo za vrat in pritiskalo k tlom.

Razne vesti.

Zahvala. Ob izgubi mojega milega očeta mi je vse poštno uslužbenstvo po svojih organizacijah in še osebno izrazilo svoje gorko sočuvstvovanje in položilo na krsto preblagega pokojnika lep venec. Za izraz izkazane ljubezni se najtopleje zahvaljujem.

V Ljubljani, dne 21. decembra 1921.

Dr. Janko Debelak, direktor za pošto in brzojav.

NAŠIM NAROČNIKOM.

Današnji številki prilagamo položnice, da plačate naročnino za leto 1922. Zaradi znatnega podraženja tiska in papirja smo bili primorani regulirati naročnino tako, da iznaša za vse leto 15 dinarjev. Kdor ne more plačati celoletnega zneska hkrati, naj plača vsaj za pol leta vnaprej, da nam s tem prihrani delo. Kdor pa je za leto 1922 že plačal po dosednji ceni, naj nam nakaže razliko.

Prosim tudi vse one, ki so še kljub tolikratnemu opominu na zaostanku, da tudi to poravnajo, ali pa jih prihodnjič pozovemo v našem listu z imenom.

Upravništvo.

Vabilo na tovariški sestanek poštinih nameščencev, ki se bo vršil dne 8. prosinca 1922 ob 14 1/2 uri v gostilni Moser na Zidanem mostu s sledečim sporedom:

1. Današnji položaj poštne nameščencev.
2. Službena pragmatika, erariziranje razrednih uradov, funkcijska doklada, nabavljali prispevki, dopusti i. t. d.
3. Slučajnosti in resolucija.

Tovariši, tovarišice udeležite se polnoštevilno, zganimo se tudi mi — katastrofa se bliža, drugače se bode na merodajnih mestih smatralo, da gre nam na deželi bolje kakor tovarišem v večjih mestih. Sklicatelj:

A. Lichteneker.

V francoskem tečaju za poštne nameščence sem dal razmnožiti na opalografu prvih 40 strani v celih polah. Predelana je izgovarjava, člen, samostalni in pridevnik, vmes pa sem se dotaknil tudi glagola. Za vsakim delom

slovnice je vaja. V prvem delu vaje so izrazi za splošno uporabo, v drugem delu pa poštne strokovni izrazi. Tudi ostalo tvarino predelam na enak način. Imam še precej izvodov na razpolago. — Kdor bi se za stvar zanimal, naj to javi na naslov: VIII. oddelek poštnega ravnateljstva — v roke višjega oficijala Tavzesa in pošlje hkrati 5 dinarjev za prvih 40 strani in znamke za poštino. Če bo pri kakem uradu ali oddelku več interesentov, naj naroči eden za vse.

Odgovorni urednik Janko Tavzes, višji poštni oficijal, Ljubljana.
Izdaja „Zveza poštinih organizacij za Slovenijo“ v Ljubljani.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Ign. Žargi „Pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter raznim perilom in kravatami.

Največja izbira vsakovrstnih zimskih potrebščin.

Potrebščine za krojače in šivilje.

(5)

Tvrčka Josip Petelinc □ Ljubljana Sv. Petra nasip št. 7

(10)

Tovarniška šivalnih strojev v vseh opre-
zaloga — šivalnih strojev v vseh opre-
rijal kot pred vojno. — Igle, olje in vse posa-
mezne dele. — Galanterijo, modno blago, no-
gavice, srajce, na debelo in drobno.

Ugodni plačilni pogoji.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI R. Z. Z O. J.

poleg nunske cerkve

daje pod ugodnimi pogoji posojila na zemljišča, zaznambo
na službene prejemke, proti poroštvo i. t. d.

===== Hranilne vloge se obrestujejo s 4 % =====

TEODOR KORN LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

Telefon 14.

Stavbeni in galanterijski klepar.

Pokrivač streh vsake vrste. — Upeljava vodovodov, kopalne
sobe, kloseti itd. — Sprejemajo se vsakovrstna dela in po-
prave po nizkih cenah. Delo dobro in zjamčeno.

Tvrčka

Vojnovič & Cie.

Dunajska cesta 22

želi svojim cenjenim odjemalcem srečno
in veselo novo leto 1922.

Trgovina usnja Anton Kunstek

Ljubljana Kopitarjeva ulica števil. 4

priporoča svoje veliko zalogo usnja
v vsaki množini.

(51)

Cene solidne in nizke.

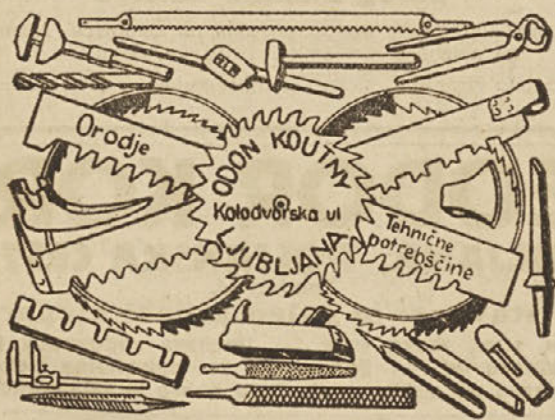

(10)

A. & E. SKABERNE

veletrgovina manufakturnega blaga

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

(45)

Največja izbira damskih oblek, bluz, plaščev in
nakitnih predmetov, dalje klobukov za gospode,
perila, kravati in drugega.

(8)

PRIPOROČA SE

zaloga pohištva

(13)

IVAN ČERNE

LJUBLJANA, Dunajska cesta 28.

A. ŠARABON

veletrgovina V LJUBLJANI veletrgovina

priporoča

špecerijsko blago

raznvrstno žganje, moko, deželne pridelke
in raznvrstno

rudninsko vodo.

(60)

✶ ✶ ✶ CENIKI NA RAZPOLAGO. ✶ ✶ ✶

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim
obratom.

I. JAX & SIN, LJUBLJANA GOSPOSVETSKA CESTA

priporoča svojo bogato zalogo

Stroji za pletenje

Pisalni stroji „Adler“

Vozna kolesa

Styria

Durkopp

Orožno kolo (Waffenrad)

Šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Ceniki zastoj in franko.

L. Ahačič, Ljubljana

Hrenova ulica števil. 8

se priporoča za vse stavbene pohištvene, in mizarske izdelke.

Solidne cene!

Solidne cene!

„ZLATOROG-MILO“

da snežnobelo perilo.

Prva mariborska tovarna mila, Maribor.

Glavno zastopstvo za Slovenijo

R. Bunc in drug, Celje, Ljubljana, Maribor.

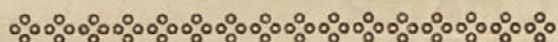
Svetinova gostilna v Žirovnici — Gorenjsko

se priporoča

izletnikom in turistom.

Dobra pijača, vedno topla in mrzla jedila.

V hiši poštni urad.

Last poštarja. — Svoji k svojim.

FRAN ŠKAFAR

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča za vse stavbene in pohištvene mizarske izdelke.

Zaloga pohištva!

Solidne cene!

Velika zaloga **novih dvokoles** različne pneumatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjel-u, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otročji vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. (48)

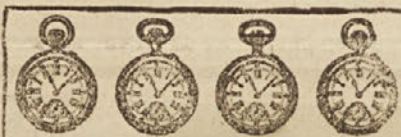
Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4.

Vsi se morate prepričati,

če še ne veste, da ima najcenejše in najboljše blago za moške in ženske obleke kakor sukno, volno, parhent, kambrik, hlačevino, plavino, platno, izgotovljene obleke, kravate, ovratnike, predpasnike, nogavice itd. trdka (73)

I. N. Šoštarič

Maribor, Aleksandrova cesta 13.

Zahtevajte cenik

zastonj

in poštne prosto

H. Suttner

Ljubljana 4, (63)

Mestni trg šte. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ivan Bonač, trgovina z papirjem

priporoča svoje pisarniške potrebščine.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno in ročno pisavo (risbe, note itd.) potom neizrabljive, toraj nikdar nadomestila potrebne steklene plošče.

Zahtevajte ponudbe in vzorce tiska! Razkazovanja brezplačno in brezobvezno.

THE REX Co., LJUBLJANA

Gradišče št. 10. Telef. št. 268.

„MERA KL“

MEDIC, RAKOVIC & ZANKL

Tovarna kemičnih in rudninskih barv in lakov

Podružnica: MARIBOR. Centrala: LJUBLJANA.

Skladišče: NOVI SAD.

Ljubljana: TELEFON 64.

Brzjavici: MERA KL.

Ljubljana: Poštni predal 120.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode. Priznana najboljša in zanesljiva kakovost barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Ferdervais), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in zidarski čopiči, drugi v to stroko spadajoči predmeti.

Kupujte

stavbeni material, železno pohištvo, vsa razstreliva, kuhinjsko posodo, cement, lepenko, železne blagajne, smodnik, dinamit, dinamon, strelne kapice in vrvice ter vse v železniško stroko spadajoče predmete edino (11) le pri stari domači tvrdki

FR. STUPICA

Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANC, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta števil. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

I. C. MAYER

LJUBLJANA

Ustanovljena 1834.

MANUFAKTURA

EN GROS

EN DETAIL

Telefon št. 508.

Št. pošt. čekov. ur. 12051.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani, Kongresni trg št. 4

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.